

Olsztyn, 7 maja 2024 r.

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Wydział Kontroli
(do dnia 22 kwietnia 2024 r.
jako Wydział Finansów i Kontroli)
FK-V.431.6.2024

**Pan
Bogusław Jerzy Fijas
Wójt Gminy Ostróda**

**14-100 Ostróda
ul. Jana III Sobieskiego 1**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224), przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę Gminy Ostróda przeprowadzono w siedzibie Urzędu Gminy w Ostródzie, ul. Jana III Sobieskiego 1, 14-100 Ostróda.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska kierownicze pełnili:

- › Pan Bogusław Jerzy Fijas – Wójt Gminy Ostróda, wybrany na stanowisko w dniu 21 października 2018 r.,
- › Pan Grzegorz Kastrau – Zastępca Wójta Gminy Ostróda, powołany na stanowisko z dniem 1 grudnia 2018 r.

Kontrola przeprowadzona została przez zespół pracowników Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Ewelina Mochnal, Starszy inspektor wojewódzki, na podstawie upoważnienia nr FK-IV.0030.168.2024 z dnia 12 marca 2024 r.,
- Monika Napiórkowska, Starszy inspektor wojewódzki, na podstawie upoważnienia nr FK-IV.0030.212.2024 z dnia 20 marca 2024 r.

Upoważnienia wydał Wojewoda Warmińsko-Mazurski.

Termin kontroli: 14 marca – 5 kwietnia 2024 r.

Zakres kontroli:

- › przedmiot kontroli: prawidłowość realizacji zadań wynikających z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r., poz. 103 ze zm.),
- › okres objęty kontrolą: 2022 – 2023 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r., poz. 190 ze zm.).

[Akta kontroli: 1-14, 79-80, 113]

Kontrola została odnotowana w książce kontroli Urzędu Gminy Ostróda pod pozycją nr 1 na 2024 r.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie**.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

I. W zakresie wykorzystania otrzymanych środków funduszu, w tym prawidłowości naliczania kosztów obsługi zadania

1. Gmina Ostróda realizowała w 2022 r. i 2023 r. zadania wynikające z art. 13 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa mające na celu wypłatę świadczenia pieniężnego z Funduszu Pomocy przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, finansowane w całości środkami Funduszu Pomocy – przekazanymi przez Wojewodę.
2. Jednostką organizacyjną Gminy Ostróda, działającą w formie jednostki budżetowej wykonującą zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, bezpośrednio odpowiedzialną za realizację kontrolowanego zadania był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie.
3. Na realizację zadania Gmina Ostróda otrzymała środki w łącznej wysokości 1 269 496,00 zł, z tego:
  - kwotę 1 158 184,00 zł w 2022 r.,
  - kwotę 111 312,00 zł w 2023 r.
4. W kontrolowanym okresie, w związku z rozliczeniem zadania na koniec roku Gmina Ostróda dokonała zwrotu otrzymanych środków w łącznej kwocie 129 064,00 zł, z tego:
  - kwotę 125 056,00 zł w dniu 28 grudnia 2022 r.,
  - kwotę 4 008,00 zł w dniu 19 grudnia 2023 r.

5. Ostatecznie na realizację zadania Gmina Ostróda wydatkowała środki Funduszu Pomocy w łącznej kwocie 1 140 432,00 zł, z tego:
  - kwotę 1 033 128,00 zł w 2022 r.,
  - kwotę 107 304,00 zł w 2023 r.

6. Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa na realizację przez Gminę zadania zleconego z zakresu administracji rządowej koszty obsługi wynoszą 16 zł za każdy rozpatrzony wniosek o świadczenie pieniężne. Natomiast w przypadku dokonania przez Gminę weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia koszt obsługi zadań wynosi 32 zł za każdy rozpatrzony wniosek.
  - 6.1. Ustalono, że Gmina Ostróda naliczyła koszty obsługi zadania od rozpatrzenia 221 wniosków (100% otrzymanych wniosków) oraz weryfikacji 96 warunków zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy objętych wnioskiem. Łączna kwota przeznaczona na koszty obsługi zadania w kontrolowanym okresie wynosiła 5 072,00 zł.
  - 6.2. Środki finansowe wykorzystano na wypłatę wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wykonujących zadania wynikające z art. 13 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w tym:
    - w 2022 r. dla 14 pracowników na łączną kwotę 4 448,00 zł,
    - w 2023 r. dla 3 pracowników na łączną kwotę 624,00 zł.
  - 6.3. W trakcie kontroli, ustalono, że weryfikacja warunków zakwaterowania i wyżywienia przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie odbywała się samochodem służbowym w miejscu wskazanym we wniosku poprzez wizytę pracownika socjalnego oraz jeżeli to było konieczne osoby znające język ukraiński. Z wizyty sporządzana była notatka służbowa, do której dołączane były oświadczenia osoby zakwaterowanej. Weryfikacja była przeprowadzana wyrywkowo, przede wszystkim w miejscach w których była zakwaterowana duża liczba osób.
  - 6.4. W wyniku przeprowadzonych kontroli i weryfikacji wniosków przez pracowników GOPS dwóch wnioskodawców dokonało zwrotu otrzymanego świadczenia pieniężnego na łączną kwotę 9 720,00 zł. Konieczność zwrotu środków przez wnioskodawców wynikała z wykazania we wnioskach o świadczenie fałszywych informacji oraz pobrania świadczenia na osobę nie spełniającą wymagań określonych w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

7. Szczegółowej kontroli poddano 100% złożonych i rozpatrzonych w okresie kontrolowanym wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, na podstawie których wypłacono świadczenia pieniężne na łączną kwotę 1 135 360,00 zł.

Ustalono, że:

- wnioski składano na aktualnym wzorze określonym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 marca 2022 r. w sprawie wzoru wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi (Dz.U. poz. 608);
- złożone wnioski zawierały:
  - dane wnioskodawcy,
  - oświadczenia wnioskodawcy, w tym:
    - oświadczenie o zapewnieniu (na własny koszt) zakwaterowania i wyżywienia osobie wskazanej we wniosku,
    - oświadczenie, że za osobę przyjętą do zakwaterowania na wskazany okres nie wypłacono już świadczenia,
    - oświadczenie, że za okres, którego dotyczy wniosek, nie otrzymano dodatkowego wynagrodzenia, w tym za wynajem,
    - oświadczenie o prawidłowości podanych danych,
  - uzasadnienie przedłużenia wypłaty świadczenia powyżej 120 dni,
  - kartę osoby przyjętej do zakwaterowania stanowiącej załącznik do wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy; co było zgodne z wymaganiami określonymi w art. 13 ust. 4 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

- 7.1. Z informacji uzyskanej od Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie wynika, że wnioskodawca po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku otrzymywał środki, które były wysyłane na wskazane we wniosku konto. Osoby składające wniosek, który został rozpatrzony negatywnie otrzymywały informację pisemną lub informowane były osobiście podczas wizyty w GOPS. W przypadku, gdy brak było możliwości pozytywnego rozpatrzenia wniosku w całości, wnioskodawcy byli o tym fakcie informowani telefonicznie oraz proszeni o wizytę w GOPS w celu weryfikacji danych.
- 7.2. Kwota przyznanego przez Gminę świadczenia wynosiła 40,00 zł za osobę objętą pomocą dziennie, co było zgodne z §2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty (Dz.U. poz. 1381).
- 7.3. Okres wypłaty świadczenia za zapewnianie (na własny koszt) zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy wynosił maksymalnie 120 dni, za wyjątkiem przedłużenia przez Gminę okresu świadczeń w związku z zapewnieniem zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, którzy:
  - posiadają orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności – zgodnie z §4 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia,
  - sprawują opiekę nad osobą z orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu

- niepełnosprawności – zgodnie z §4 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia,
- ukończyli 60 rok życia (kobiety) albo 65 rok życia (mężczyźni) – zgodnie z §4 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia,
  - samotnie sprawują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci – zgodnie z §4 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia.

łącznie przedłużono wypłatę świadczenia w związku z zapewnieniem zakwaterowania i wyżywienia powyżej 120 dni dla 18 obywateli Ukrainy.

7.4. Świadczenie pieniężne wypłacane było:

- przelewem na konto bankowe wnioskodawcy, wskazane we wniosku o świadczenie pieniężne,
- z dołu, tj. za okres faktycznego zapewniania (na własny koszt) zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.

Ponadto, sprawdzono wyciągi bankowe konta, z którego dokonywano wypłaty świadczeń i ustalono, że wypłacane kwoty były, co do zasady zgodne z kwotami wnioskowanymi (poza jednym przypadkiem – opis w pkt 8).

7.5. W trakcie kontroli ustalono, że weryfikacja obywateli Ukrainy ujętych w składanych wnioskach do GOPS w Ostródzie w pierwszym etapie odbywała się poprzez pozyskanie informacji z ewidencji ludności Gminy Ostróda oraz na podstawie danych zawartych w paszportach udostępnianych przez obywateli Ukrainy. Po uzyskaniu stosownych uprawnień, tj. od maja 2022 r. dodatkowo weryfikacja odbywała się przez system centralny, o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

[Akta kontroli: 15-16, 19-23, 28-78, 81, 84-98, 107-113]

8. Stwierdzone naruszenia stanu prawnego w kontrolowanym obszarze dotyczyły rozbieżności pomiędzy kwotą wnioskowanego świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, a kwotą otrzymanego świadczenia przez wnioskodawcę.

Wnioskiem złożonym w GOPS w Ostródzie w dniu 2 września 2022 r. w karcie osób przyjętych do zakwaterowania (9 osób) wnioskowano o świadczenie za łącznie 251 dni zapewnionego zakwaterowania i wyżywienia na kwotę 10 040,00 zł. Wniosek został całościowo rozpatrzony pozytywnie przez Dyrektora GOPS, natomiast wypłacono świadczenie za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia za łącznie 220 dni na kwotę 8 800,00 zł. W następstwie czego wnioskodawca otrzymał świadczenie w kwocie niższej niż wnioskowana o 1 240,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez Wójta Gminy Ostróda powyższa rozbieżność była spowodowana nieuwzględnieniem przez pracownika jednej z osób objętych wnioskiem, co spowodowało wypłatę świadczenia w kwocie niższej niż wnioskowana.

Osoba odpowiedzialna – pracownik zatrudniony na stanowisku referenta w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostródzie.

[Akta kontroli: 100, 105, 113]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**, pomimo odstępstw od stanu pożądanego, z uwagi na jednorazowy charakter naruszenia.

II. Ewidencja i sprawozdawczość otrzymanych środków funduszu, w tym rozliczenie zadania

1. Gmina Ostróda występowała do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z okresowymi sprawozdaniami z realizacji zadań i wydatków wynikających m.in. z art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa zawierającymi prognozowane zapotrzebowanie na środki Funduszu Pomocy na realizację wypłat 40 zł wraz z kosztami obsługi zadania. Sprawozdania były przekazywane poprzez Centralną Aplikację Statystyczną.
2. W trakcie kontroli, ustalono że Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie przekazywał środki finansowe Gminie Ostróda zgodnie ze złożonym prognozowanym zapotrzebowaniem.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie prowadził wyodrębniony rachunek przeznaczony na finansowanie zadań na rzecz pomocy Ukrainie, co było zgodne z art. 14 ust. 14 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
4. Zgodnie z art. 14 ust. 15 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa dla środków Funduszu Pomocy Gmina Ostróda, opracowywała plan finansowy, stanowiący załącznik do uchwał/zarządzeń budżetowych.
5. Środki Funduszu Pomocy przeznaczone na wypłatę świadczeń na podstawie art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Gmina Ostróda ujmowała w wyodrębnionej dla zadania ewidencji księgowej w dziale 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, rozdziale 85395 Pozostała działalność, z tego:
  - dochód w §2100 Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy,
  - wydatek w §3280 Świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy,co było zgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 513 ze zm.).

Ponadto, środki Funduszu Pomocy ujmowane były w miesięcznych sprawozdaniach budżetowych, w tym w:

- Rb-27S – sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki

- samorządu terytorialnego,
- Rb-28S – sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.

6. Kontroli poddano 2 szczegółowe rozliczenia z realizacji zadania na terenie Gminy Ostróda – sprawozdania za 2022 r. i 2023 r. (sporządzane narastająco z uwzględnieniem kosztów obsługi zadania).

Ustalono, że:

- do dnia 31 grudnia 2022 r. pomocą objęto 310 obywateli Ukrainy na podstawie czego wydatkowano środki Funduszu Pomocy na łączną kwotę 1 033 128,00 zł,
- do dnia 31 grudnia 2023 r. pomocą objęto 334 obywateli Ukrainy (z tego 24 osoby w 2023 r.) na podstawie czego wydatkowano środki Funduszu Pomocy na łączną kwotę 1 140,432,00 zł (z tego kwotę 107 304,00 zł w 2023 r.).

[Akta kontroli: 17-18, 21, 24-27, 82-83, 113]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze dążenie do całkowitego wyeliminowania naruszeń stanu prawnego w prowadzonej działalności, zalecam podjęcie przez Gminę Ostróda skutecznych działań zmierzających do rzetelnej realizacji wypłat świadczeń pieniężnych, tj. zgodnie z danymi zawartymi w składanych i rozpatrzonych wnioskach.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych naruszeń stanu prawnego oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego **w terminie 14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Radosław Król
Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
/dokument podpisany elektronicznie/